

Doar două din 77 substații vor permite recuperarea energiei reactive. Deocamdată

13 Iulie 2022

FOTO cu rol pur ilustrativ

Pași timizi în implementarea Sistemului de telegestiune a energiei electrice și de compensare a factorului de putere în substațiile de tracțiune. Guvernul discută miercuri o investiție de 45,4 milioane lei în domeniu.

Proiectul ia în considerare o investiție întinsă pe doi ani pentru implementarea sistemelor de măsurare a energiei electrice în 78 de substații, 891 posturi transformare, 18 posturi preîncălzite și cinci locomotive. Una dintre caracteristicile de bază, importante, anume sistem compensare a energiei reactive consumate va fi introdus în doar două substații, anume Barboși, județul Galați și Coșna, județul Suceava.

Finanțarea obiectivului de investiții se face din fonduri externe nerambursabile, de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, din veniturile proprii ale Companiei Naționale de Căi Ferate CFR S.A., precum și alte surse legal constituite în limita sumelor prevăzute anual cu această destinație, conform programelor de investiții publice aprobate potrivit legii, potrivit proiectului dezbătut miercuri de Guvern.

Proiectul reprezintă un pas timid spre implementarea unui sistem solicitat de legislația europeană de ani buni și a cărei absență riscă să aducă România în procedură de infringement. „Nu are sens să vorbim de liberalizarea pieței de energie electrică în domeniu. Trebuie să fie gata integral până în 2027”, explică Vasile Șeclăman, președinte al Organizației Patronatelor Societăților Feroviare Private din România”

Importanța acestuia a fost subliniată și acum o săptămână de către Nicolae Sandu, director Organismul Notificat din cadrul AFER. El a spus că dezvoltarea capabilităților de recuperare a energiei reactive trebuie să fie o caracteristică fundamentală a proiectelor noi de infrastructură feroviară.

Ce presupune proiectul

Proiectul reprezintă o infrastructură de colectare, transmitere și prelucrare a datelor de consum din zona tracțiunii feroviare provenind de la substațiile de tracțiune electrică feroviară alimentate din rețeaua de distribuție de 110 kV și de la consumatorii ficși și mobili de energie electrică de tracțiune alimentați din rețeaua linei de contact electrificate. Acesta va permite gestionarea eficientă a energiei electrice la 110 kV și 25 kV achiziționate, respectiv utilizate, în rețeaua linei de contact electrificate, reducerea consumului acesteia printr-o dimensionare cât mai corectă a necesarului de energie de achiziționat și implicit o reducere a costurilor cu dezechilibrele apărute între consumul prognozat planificat și cel realizat.

Proiectul vizează instalarea în două substații de tracțiune electrică feroviară a două echipamente pilot pentru compensarea factorului de putere în vederea reducerii consumului de energie reactivă și implicit a costurilor cu energia electrică, crescând totodată disponibilitatea rețelei energetice feroviare și eficiența energetică.

Proiectul se adresează tuturor entităților implicate, Companiei Naționale de Căi Ferate „CFR” – S.A., S.C. Electrificare CFR, operatorilor de transport feroviar potrivit necesităților fiecăruia. Proiectul va permite dimensionarea achiziției de energie electrică, defalcarea și livrarea acesteia către operatorii de transport feroviar și alți consumatori, creând suportul tehnic necesar implementării accesului terților de a-și alege furnizorul de energie.

În prezent, toate vehiculele aparținând operatorilor de transport feroviar sunt contorizate ca urmare a eforturilor proprii ale acestora, dar contoarele instalate permit înregistrarea consumului de energie electrică, dar nu și localizarea acestuia. Aproximativ 50% din consumatorii ficși din linia de contact sunt contorizați, dar citirea datelor se realizează manual.

Dificultăți actuale

În prezent, sistemul feroviar se confruntă cu următoarele dificultăți:

- Imprecizie în estimarea corectă a achiziției de energie electrică de tracțiune;
- Evaluarea imprecisă a consumului consumatorilor mobili (dar și ficși) alimentați din linia de contact;
- Costuri ridicate privind abaterea de la prognoza de consum a energiei electrice;
- Dificultatea realizării manuale a corecțiilor și verificărilor, modul de calcul
- laborios și aproximativ în cazul defectării contoarelor;

- Dificultăți în recuperarea de la operatorii de transport feroviar a costurilor aferente tracțiunii electrice și imposibilitatea evidențierii și localizării consumului de energie electrică a operatorilor de transport feroviar pe zone acoperite de distribuitorii de energie electrică;
- Calcul corect al pierderilor de rețea;
- Imposibilitatea tehnică de achiziție din piața concurențială a energiei electrice de tracțiune de către consumatorii alimentați din linia de contact;
- Costuri ridicate ale energiei electrice reactive facturate de furnizori;
- Imposibilitatea aplicării unor principii de management energetic și optimizare a consumurilor.

Legislația ce obligă la introducerea sistemului

- **Directiva UE 34/2012 transpusă prin Legea 202/2016 privind integrarea sistemului feroviar din România în spațiul feroviar unic european**— administratorul infrastructurii feroviare asigură accesul nediscriminatoriu al tuturor operatorilor de transport feroviar la infrastructura feroviară inclusiv la rețeaua feroviară electrificată dacă există. Directiva prevede ca furnizarea energiei electrice de tracțiune către Operatorii de Transport Feroviar (OTF) trebuie făcută doar la cerere într-o manieră nediscriminatorie.
- **Regulamentul UE 1301/2014 reactualizat 02014R1301-RO/2019 privind specificațiile tehnice de interoperabilitate referitoare la sistemul feroviar din Uniune (cu termene de conformare ianuarie 2022).** Statele membre trebuie să asigure implementarea unui sistem de colectare la sol a datelor energetice provenite de la vehiculele feroviare care să fie capabil să facă schimb de date compilate în vederea facturării energiei electrice pentru tracțiune. Totodată statele membre au obligația implementării unui sistem terestru de decontare capabil să primească date de la sistemul de colectare la sol a datelor și să le accepte în vederea facturării. Sistemul terestru de decontare trebuie să fie capabil să facă schimb de date compilate pentru facturarea energiei cu alte sisteme de decontare, să valideze datele compilate pentru facturarea energiei și să aloce datele de consum părților corespunzătoare.
- **Legea Energiei Electrice și gazelor naturale nr. 123/2012** – tranzacționarea energiei electrice se desfășoară pe piața concurențială în mod transparent, public și nediscriminatoriu. Totodată legea prevede că energia electrică furnizată trebuie măsurată de către entități, altele decât furnizorul de energie.

Sursa: <https://clubferoviar.ro/>